www.svoboda-news.com

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ЦІНА ЦЕНТІВ РІК XXXVI. Ч. 251. Джерзи Сити, Н. Дж., субота, 27. жовтня, 1928. VOL. XXXVI. No. 251. Jersey City, N. J., Saturday, October 27, 1928. THREE CENTS.

THE LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF ILLINOIS OCT 31 1928

ВІД АТЛЯНТИКУ ДО ПАСИФІКУ В 24 ГОДИНАХ І 51 МІНУТАХ

ЄНКЕ ДУДЛ ЛЕТІВ 150 МИЛЬ НА ГОДИНУ, ЗДОБУВШИ НОВИЙ РЕКОРД.

ЛОС ЕНДЖЕЛЕС, 25. жовтня. — О год. 2.08 попол. прилетів сюди моноплян Єнке Дудл, що вилетів вчера в год. 4.16 попол. з Рузвелт Филд в Лонг Айленд.

В той спосіб Єнке Дудл здобув тепер подвійний рекорд в безперервнім перелеті через територію Злучених Держав. Перший рекорд здобув в перелеті з заходу на схід, а тепер здобув такий самий у перелеті зі сходу на захід.

Разом з летуном, капітаном С. Коллієром, летів власник аероплану Герри Тукер. Взяли собі ще і малого песика — на щасте.

Летун і подорожний дуже втомлені. Дали себе відфотографувати і пішли до готелю спати, заявивши, що як висплються, тоді подадуть газетярам ширше інтерю.

СМИТА ВИТАЮТЬ У НЮ ЙОРКУ.

ГОВЕРНОР ВРАДУВАНИЙ З ПРИНЯТТЯ, ЯКОГО ДІЗНАВ В НОВІЙ АНГЛІЇ.

НЮ ЙОРК, 25. жовтня. — Яких 2,500 людей зіпхалося на плятформі, щоби привитати говернора Смита, як буде висідати з вагону, і погратулювати йому за ті тріюмфи, які здобув собі в Новій Англії.

$3,065,038 НА ВИБОРИ.

СТІЛЬКИ ЗІБРАЛА ДОСІ ДЕМОКРАТИЧНА ПАРТІЯ.

ВАШИНГТОН, 25. жовтня. — Демократичний Народний Комітет подає, а репрезентант уряду потверджує, що до 22. жовтня партія одержала на покриття виборчої кампанії добровільними датками $3,065,038, а видала $2,951,032.37.

ЗАРОБИЛИ $240,534,613 У 9 МІСЯЦЯХ.

ЗА ОДИН КВАРТАЛ ЗАРОБИЛИ $79,266,639. НАЙБІЛЬШИЙ ЗАРОБОК, ЯКОГО НЕ ДОСЯГНУЛА В МИРНИХ ЧАСАХ НІЯКА ИНША КОМПАНІЯ.

НЮ ЙОРК, 25. жовтня. — Дженерал Моторс Корпорейшен здобуває для своїх шерових далі щораз то нові і щораз більші зиски. За один тільки квартал пішли шери компанії вгору на $4.42. В 1927 р. заробила компанія $193,758,302, а в тім році, за 9 місяців, заробила ще більше як за цілий минулий рік. Попереднього року пішли шери і так вгору і вартували $10.75 за шер, а сього року вартують $13.42. Всіх шерів є 17,400,000.

СЧЕРКУЮТЬ З ЛІСТИ ГОЛОСУЮЧИХ.

ДЕМОКРАТИ КАЖУТЬ, ЩО НЕ РЕПУБЛИКАНСЬКА ШТУЧКА.

ДЖЕРЗІ СИТІ, 25. жовтня. — В Гудсон Каунті счеркнено з зареєстрованих до голосовання 25,000 імен, як вписаних на лісту неправно.

Счеркнені будуть мати право запротестувати і доказати, що мають дійсне право. Демократи підносять, що счеркнення допустилася републиканська партія, щоб ослабити демократів, які тут горою.

ЦЕПЕЛІН МАБУДЬ ВЖЕ ПОВЕРНЕ ДО ЄВРОПИ.

Д-Р ЕКЕНЕР МАЙЖЕ ЗРЕЗИГНУВАВ З ПОДОРОЖІ ПО АМЕРИЦІ.

ЛЕРІКГУРСТ, 25. жовтня. — Д-р Екенер дуже пригноблений лихою погодою, яка не дозволяє вивести Ґрафа Цепеліна з ангару і рушити в дорогу по Злучених Державах. Гості вже ждуть на ту дорогу два дні і не можуть її діждатися. Дехто з них вже вернув до Вашингтону. Як так далі піде, то треба буде готовитися в дорогу назад до Европи і не буде часу на поїздку по Америці.

ТОМАС ПРО СМИТА ЯК СОЦІЯЛІСТА.

КАЖЕ, ЩО БОГ ДАВ ЛЮДЯМ НЕ ТІЛЬКИ ВОДУ, АЛЕ І ВУГЛЕ, МІДЬ, НАФТУ; ВСІ ТІ БАГАЦТВА ПОВИННІ БУТИ РІВНОЮ У РУКАХ НАРОДА.

БОФАЛО, Ню Йорк, 25. жовтня. — Соціялістичний кандидат на президента Норман Томас говорив сьогодня про соціялізм Смита. Він казав, що коли Смит є в такій самій мірі соціялістом як Гюз чи інші републиканці, то він не є навіть поступовим, а не то соціялістом. До того Смит є за тим, щоби держава мала в своїх руках водяні сили, бо вода Богом людям дана. А чи Бог не дав так само людям нафти, якою орудує Ракефелер, або міди, що її має в руках мала група людей з Анаконда Каппер Компані? Чи в руках держави не повинні бути селітриці, за чим вже нарід заявився? Про те все Смит одначе мовчить, то який же з нього соціяліст?

НІГРИ ПРОТИ РАСОВОЇ НЕНАВИСТИ.

КАЖУТЬ, ЩО ОБІ ПАРТІЇ РІВНО ІХ НЕНАВИДЯТЬ.

НЮ ЙОРК, 25. жовтня. — Найвизначніші муринські лідери ріжних політичних партій підписали спільний манифест, в якім осуджують расову ненависть, якою руководяться обі головні американські партії. Бо і досі не допускають Муринів до ніяких урядів і не дають їм користуватися тими правами, які їм присвоюють по конституції.

ЩЕ ПРО ЛЮЗИТАНІЮ.

ВИПРАВДУЄ НІМЕЦЬКОГО КОМАНДАНТА ПІДВОДНОГО ЧОВНА, ЩО ЗАТОПИВ ЛЮЗИТАНІЮ.

НЮ ЙОРК, 25. жовтня. — Появилася тепер книжка Ловеля Томаса під заголовком „Рейдерс он ди Дін". Автор твердить, що справу затоплення Люзитанії представляють односторонно. Німецький командант розпізнав назву корабля доперва тоді, як корабель потопав. Мав він усього один торпедовий вистріл і приказ затоплювати кождий корабель. Німецький кайзер дав командантови догану, хоч він був невинний.

БОЖЕВІЛЬНИЙ І ЗЛОДІЙ ОДЕРЖАЛИ НАГОРОДУ.

Один римський театральний журнал оголосив конкурс на комедію. Премію одержала комедія, написана двома авторами. Пізніще виявилося, що один з тих авторів є кримінальний злодій, котрий сидить і тепер у вязниці за крадіж, а другий був і рази у вязниці, а нарешті опинився в домі божевільних.

НА ЖИДІВСЬКУ КОЛЬОНІЗАЦІЮ ЗІБРАНО 2,300,000 ДОЛЯРІВ.

Відомий шикаговський жидівський богач Розенгольд жертвував 5,000,000 на жидівську кольонізацію, під умовою, що на це будуть зібрані ще 5 міліонів з инших жерел. Дотепер зібрано 2,300,000 долярів. Жидівські діячі сподіваються зібрати ще 2,700,000 долярів. Жидівські діячі сподіваються зібрати ще 2,700,000 долярів. Тоді будуть мати 10 міліонів кольонізаційного фонду.

УБИВ СВОГО ТОВАРИША ЗА КУРКУ.

В Ню Йорку Мурин Туртон забив свого товариша, з яким жив в одній кімнаті. Повернувшись одного вечора до дому, він побачив, що товариш частує своїх гостей його печеною куркою. Це так розлютило Туртона, що він револьверовим стрілом убив на місці свого товариша.

ЖІНОЧІ КІСТКИ В ПОПЕЛІ.

Біля міста Ботдер, Пенсилвенія, недавно згоріла давно покинута фарма. Тепер у попелі згорілого дому знайдено жіночі кістки та діямантові перстені. Поліція переводить слідство, щоби виявити ту трагедію, яка відбулася на цій фармі.

ЖІНКИ ГРАБІЖНИЦІ.

Біля Асбурі Парк, Ню Джерзи, на протязі тижня ограблено кілька автомобілістів. Їх пограбували дві Муринки, яких тепер пошукують детективи та поліція. Один з ограбованих, мешканець Нюарку, Гольдшмід, каже, що коли він відмовився дати грабіжницям гроші, то вони викинули його з автомобіля, порізали ножем його руку й забрали з його кишені 6 долярів — все, що він мав при собі.

КАРАЮТЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ ПІСНЮ.

Один Німець, властитель ресторану у Вісбадені, що знаходиться під окупацією англійських військ, засуджений військовим судом на грошеву кару за спів „Дайтшляндібер аллес". Цей ресторатор, коли довідався, що цепелін долетів до Америки, так зрадів, що разом зі своїми гостями почав співати цю національну німецьку пісню. Англійський окупаційний суд засудив його на кару 120 марок і на 14 днів вязниці — за те, що він співав без дозволу окупаційної влади.

БОМБА ЗІРВАЛА ГОЛЯРНЮ.

У Спрінгфілд, Масачузетс, бомба зірвала голярню Ґалійця Чіконе. Сам властитель заболітий відразу. Експльозія була така, що голярня підкинуло догори та зі страшною силою вдарило ним об стелю.

СЕГОДНЯ КОНЦЕРТ НЕСТОРА ЛУСАКА.

ЦЕ УКРАЇНЕЦЬ, ТІ-ЛІТНІЙ СКРИПАК, ЩО ДАЄ КОНЦЕРТ В КАРНЕГІ ГОЛ (СЕМА ЕВЕНЮ І 57 УЛ., НЮ ЙОРК). ПОЧАТОК 8.15 ВЕЧЕРОМ. ВСІ УКРАЇНЦІ, ЛЮБИТЕЛІ МУЗИКИ ПОВИННІ ПРИБУТИ. КОНЦЕРТ ВІДБУВАЄТЬСЯ В НАЙБІЛЬШІЙ КОНЦЕРТОВІЙ ГАЛІ НЮ ЙОРКУ. ПРИЙДІТЬ ПОВИТАТИ НАШУ РІДНУ ДИТИНУ, ЩО ПРИНЕСЕ СЛАВУ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВИ.

ВІДКОПАНІ СТАРОВИННІ ГРОБИ.

В околиці Будапешту відкопали 82 старі римські могили. Учені гадають, що ті могили мають не меньше 1800 років. Крім костей мерців у гробах знайдено багато ріжних мосяжних виробів, пляшок, люстерок, медичних інструментів і т. п. Деякі річи зберіглися досить добре.

ВЯЗНИЦЯ ЗА ЖОРСТОКЕ ПОВЕДЕННЯ З ПСОМ.

П. Медс з Провінстванська засуджено на півтора року до вязниці за те, що він вибив свойому псові очі.

БОМБА ЗАБИЛА 5 ІНДУСІВ.

В Британській Індії вибух бомби вбив 5 індусів та поранив 21, коли натовп їх вертався з індуського свята біля міста Легар.

ОБОЄ СТРАТИЛИ.

В липні біжучого року Г. Юндасюк, що живе в Ню Йорку на Евені С., купив за 4,000 долярів „старих банкнотів" на 20,000 долярів. Сподівався, що скоро й легко розбогатіє, але трохи не зварював, коли дома приглянувся, що замісць долярових банкнотів він купив звій газетного паперу. Про те, що його „ошукано", Юндасюк заявив поліції, а сам уже придивлявся, чи не побачить де того, що продав йому „гроші". Нарешті стрів його у ресторані на 5-тій улиці. Цього „бизнесмена" арештувала поліція. Він назвався Луговский і запевняє, що Юндасюк „ошукав" його, бо заплатив йому лише 1,500 долярів.

ЧЕРВОНИЙ ХРЕСТ ПРОТИ ГАЗОВОЇ ВІЙНИ.

В Газі відбуваються засідання міжнародного Червоного Хреста. В засіданнях беруть участь представники 44 держав, а в тім числі Америки. Конференція старається знайти шлях до забезпечення цивільного населення держав від отруйних газів, які будуть вживати в майбутній війні армії ріжних народів.

МУСОЛІНІ ДАВ 100,000 НА БІДНИХ.

Все, що заробив Муссоліні за свої писання в американських газетах, він пожертвував на допомогу бідним. Секретар фашистської партії заявив, що гроші ці будуть вжиті на організацію дїточих кольоній на березі моря підчас вакацій. Літературний заробіток Муссоліні виносить 5,230 долярів, або 100,000 італійських лір.

ДВАЦЯТЬ НОВИХ ПОВІТРОВИХ СТАЦІЙ.

Двацять нових повітрових стацій відкривається в ріжних містах Америки. Всі ці стації будуть власністю міст.

ЧЕРВОНА АРМІЯ В ОБОРОНІ РЕЛІГІЇ.

В Пермі, в касарнях 25 п. п. совітської арімії вбито військового комісара Раскіна. Раскін відбирав жовнірам хрестики, евангелія, глузуючи собі з релігійних почувань червоноармійців і тому його вбито. По вбивстві Раскіна касарні окружили відділи чеки й дружини змусили червоноармійців до послуху влади.

НАПАСТЬ.

У деяких громадах Бережанщини, як Лапшин, Сваранчуки, Посухів, Лісники, ходять поліцаї по хатах луговиків і конфіскують лугові однострої: шапку, блюзу і пояс. Цікаве, чи се самоволя поліцаїв, чи старости. Воєвода такого приказу ще не дав.

МІЛЯРДОВІ ДОВГИ ПОЛЬЩІ.

Соймова Комісія контролі довгів держави оголосила виказ державних довгів. Виказ той відноситься до стану задовжень в дні 1. липня 1928 р.

Внутрішні довги Польщі по перечисленню на польську валюту згідно з обовязуючими тепер курсом виносять 508 міліонів, 517 тисяч зол.

Заграничні довги Польщі виносять 3 мілярди, 517 міліонів, 877 тисяч зол.

Разом внутрішні і заграничні довги Польщі виносять: 4 мілярди, 26 міліонів, 624 тисячі золотих.

АМАНУЛЯГ ЗАВОДИТЬ ГАРМАТАМИ ЕВРОПЕЙСЬКІ РЕФОРМИ В АФГАНІСТАНІ.

Обіхавши Европу, афганістанський деспот Аманулаг почав заводити в своїй державі европейські реформи. Напів дике населення Афганістану стрічає ці реформи ворожо. Останніми часами повстало збройно одно афганістанське село проти дуже ретельного переведення реформ. На вгамовання повстання Аманулаг післав кінноту та артилерію.

МУРИН ЗАБИВ МАЙНЕРА.

В Скрентоні, Пенсилвенія, поліція арештувала Мурина Паркера, що забив 22-річного майнера Папінчака. Папінчак пікетував страйкуючі майни, а коли побачив, як до роботи йшов страйколом Паркер, він спинив його та почав намовляти не йти до роботи, коли майнери страйкують. Між Папінчаком та Паркером завязалася сварка, підчас якої Мурин стрілом з револьвера забив Папінчака.

БАНДИТ ПОЛЯК ЯВОРСЬКИЙ ЗАСУДЖЕНИЙ НА СМЕРТЬ.

Поляка Яворського засуджено на смерть за вбивства та грабіжі. Яворський відомий не лише своїми грабунками, але й утечею з пітебурської вязниці, коли він застрілив вязничного сторожа. Яворського арештовано знов у Клівленді лише після того, як поліцмен тяжко поранив його.

ЖАЛОБА НА ЛИТВІ.

Дня 9. жовтня на Литві була проголошена всенародня жалоба з приводу річниці захоплення Поляками Вільни. Цілий день було в жалобі, театри й кіно були замкнені. В полудне була одна мінута загального спокою.

СОВІТИ ОБВИНУВАЧУЮТЬ ФРАНЦІЮ В ІНТРИГАХ СУПРОТИ УКРАЇНИ

КАЖУТЬ, ЩО ФРАНЦІЯ ГОТУЄ РУМУНСЬКО-ПОЛЬСЬКИЙ НАПАД НА СОВІТСЬКУ УКРАЇНУ. ВІДОМОСТИ ПРО ЗАВОРУШЕННЯ НА УКРАЇНІ НЕПРАВДИВІ.

МОСКВА, 25. жовтня. — Большевики занепокоєні відомостями, що французький генерал Леран знову їде до Бухарешту. В цьому вони вбачають, що Франція підготовляє напад Польщі та Румунії проти Совітської Росії з метою відірвання від неї України.

Совіти кажуть, що зпочатку буде проголошена незалежність України, яку Польща й Румунія негайно визнають, щоби під претексом допомоги самостійній Україні післати свої армії проти Совітської Росії. Саме для підготовки світової опінії до такого проголошення незалежности України час від часу в цих державах фабрикуються відомости про повстання на Україні. Наміри Франції виглядають на фантастичні, коли взяти під увагу ті переслідування, яких допускається Польща та Румунія супроти українського населення, що находиться під їхньою окупацією.

ДОПОМОГА ГОЛОДУЮЧИМ НА УКРАЇНІ.

АСИГНОВАНО 20,000,000 РУБЛІВ НА БОРОТЬБУ З ГОЛОДОМ. ЗАВОДЯТЬ ХЛІБНІ КАРТОЧКИ ДЛЯ НАСЕЛЕННЯ. В ХЕРСОНЩИНІ ВЖЕ ГОЛОДУЄ 300,000 ДУШ.

ХАРКІВ, 25. жовтня. — Українська економічна нарада затвердила плян допомоги голодуючому населенню України. На громадські роботи визначено 4.7 міл. рублів, на годування дітей 4.3 мілioни рублів і на позички під заклад селянської худоби 10.1 міл. рублів.

Вже тепер на одній тільки Херсонщині потребують прохарчовання 300 тисяч душ. Поспішно робляться приготовання до прохарчування одного мілioна голодуючих.

Большевики можуть дістати хліб для голодних районів лише в Сибіру, але сибірські залізниці знаходяться в такому стані, що не можуть виконати потрібних перевозок.

КОМУНІСТИ, А МАГОМЕДАНСЬКІ ЗВИЧАЇ.

УВЕСЬ ЧАС БОЛЬШЕВИКИ БОРЯТЬСЯ З МУСУЛМАНСЬКИМ ЗВИЧАЄМ МНОГОЖЕНСТВА ТА КУПІВЛІ ЖІНОК. АЛЕ НАВІТЬ САМІ КОМУНІСТИ-МУСУЛМАНИ ЦЕ ПРАКТИКУЮТЬ.

САМАРКАНД, 25. жовтня. — Большевики знову розпочали активну боротьбу проти магомеданського звичаю многоженства та плаченя викупу (калиму) за молодих. Утворено спеціяльні організації для боротьби з цими звичаями в Казакстані, Узбекстані, Таджікстані та в Центральній Азії.

Сир-Дарійська організація комуністичної партії стверджує, що ці звичаї розповсюднені не лише серед широких верств населення, але й серед самих партійних комуністів-магомедан. Таксамо й досі практикується продажа батьками своїх малолітних дочьок.

ЛЕТУНИ ВРАТОВАНІ З ПОЛОНУ В АРАБІВ.

ЗМУШЕНІ БУЛИ ОСІСТИ ЛІТАКОМ СЕРЕД РОЗБІЙНИЧОГО ПЛЕМЕНИ АРАБІВ. АРАБИ ВИМАГАЛИ ВЕЛИКОГО ВИКУПУ.

ПАРИЖ, 25. жовтня. — Двох французьких почтових летунів були змушені осісти на землю, коли попсувався мотор їхнього літака. Осівши в еспанській частині Африки, вони попали до рук розбійничого племени Арабів, які полонили їх.

За їх звільнення Араби вимагали викупу у висоті 160,000 долярів. Нарешті після трохмісячних переговорів Араби звільнили цих летунів, але невідомо, після яких умов.

КИТАЙСЬКО-ЯПОНСЬКИЙ ДОГОВІР.

НОВИЙ ДОГОВІР ВКЛЮЧАЄ ПЕРЕГЛЯД УСІХ СТАРИХ ДОГОВОРІВ. ЯПОНІЯ ВИВОДИТЬ СВОЇ ВІЙСЬКА З КИТАЮ.

ШАНГАЙ, 25. жовтня. — Китайський націоналістичний уряд зробив ще один важний крок на шляху до замирення в Китаю та скріплення своєї влади. Довші переговори з Японією скінчилися договором, задовольняючим обидві сторони.

Тепер цілість Китаю забезпечена. Всі непорозуміння між Японією та націоналістичним урядом усуваються. Японія зобовязалася вивести свої війська з Китаю, а Китай зобовязався забезпечити інтереси Японців.

НЕБУВАЛА СКОРІСТЬ ПОТЯГУ.

ФРАНЦІЯ МАТИМЕ ПОТЯГ, ЩО БУДЕ ПРОБІГАТИ 100 МИЛЬ НА ГОДИНУ. ТЕПЕР НАЙБІСТРІШИЙ ПОТЯГ ПРОБІГАЄ 62 МИЛІ НА ГОДИНУ.

ПАРИЖ, 25. жовтня. — Тепер переводиться електрифікація французької залізниці між Парижем та еспанським кордоном. На цій залізниці будуть ходити найбістрійші в світі потяги, яких скорість виноситиме 100 миль на годину.

Найскорший потяг в Америці тепер проходить до 55 миль на годину, в Англії 62 милі, а найскорший у світі електричний потяг проходить 60 миль на годину.

НЕ ДОПУСТИЛИ КОМУНІСТІВ ДО ДЕМОНСТРАЦІЇ.

ПАРИСЬКА ПОЛІЦІЯ ЗАТРИМАЛА 2,000 КОМУНІСТІВ ПІДЧАС ПОХОРОНУ ЖЕРТВ ОБВАЛУ БУДІВЛІ.

ПАРИЖ, 25. жовтня. — Комуністи готувалися зробити політичну демонстрацію підчас похорону 19 робітників, що загинули при будові дому. Згідно з забороною начальника паризької поліції, що не допускала до вуличних політичних демонстрацій, поліція затримала в ріжних частинах міста багато комуністів, що готувалися до демонстрації.

Похорони пройшли спокійно при участі многих тисяч народу та офіційних представників міста й уряду. На похоронах були представники від італійського уряду, бо більшість загинувших робітників були італійці.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
The Ukrainian Newspaper published daily except Sundays and holidays at 82 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Matt Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 9, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:
Price cents a copy.
One year ..... $ 7.00
Six months ..... $ 3.75
Three months ..... $ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:
One year $10.00
Six months ..... $ 5.50
Three months ..... $ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА:
Поодиноке число три центи.
На рік ..... $ 7.00
На пів року ..... $ 4.75
На три місяці ..... $ 2.00
В Джерзи Сіті і Заграницею:
На рік $10.00
На пів року ..... $ 6.00
На три місяці ..... $ 2.75

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Oorder.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

СИЛА, ЧИ МОРАЛЬНИЙ ВПЛИВ?

На недавних зборах Антисалунової Ліґи, головної прогибіційної організації, виговорився один високий урядник сеї організації, що горожанська війна подала примір способів, яких треба вжити, щоби „зломити горівчаний бунт".

У горожанській війні вжито американської фльоти та армії, — говорив бесідник, — щоби звалити рабство Муринів у південних стейтах. Отже він тепер радить ужити фльоти й армії, щоби в подібний спосіб заставити „горівчаних бунтарів" піддатися волі „прогибіційної більшости" американського народа.

До сього договорився загорілий оборонець тверезости. Виходить ся загорілість з пуританізму, що є найскрайнішим вицвітом протестантизму. До чого стремить ся квітка, кождому відразу ясно. Пуритани готові викликати горожанську війну, коби тільки можна було в сей спосіб здержати людей від трунків. Вони готові проляти море крови, щоби тільки наломити народ до виконування того, що їм видається корисним.

Отся готовість пуританина проливати людську кров є найкращим показчиком, до чого доводить переношенє чисто моральних питань у політику. Питанне тверезости чисто моральне питанне. Чи людина має пити, чи має бути тверезa, се залежить передовсім від її моральних поглядів. Чи людина, що признає в засаді потребу тверезости, здібна вдержатися при своїх засадах, се питанне її моральної сили. Політичні закони, чи політична сила тут ні при чому. Силою тут нічого не вдієш. Хто починає вживати сили раз, той уже кінця сьому насильству покласти не може.

Нещастем того народа, що переносить моральні питання в політику лежить в тому, що він скоро опиняється в безвихідним положенню. Нині американський народ хоче, а не може змінити прогибіційного закона. Кого не вибрати президентом Злучених Держав, він нічого не може зробити. Котрий хотівби справді щось зробити, то мусівби вперед доказати американському народови, що виконанне закона прогибіційного не можливе, а доказати се мігби хіба власне способом, указаним загорілим речником Антисалунової Ліґи. На таке ніякий президент Злучених Держав пуститися не може, навіть хочби при виборах обіцяв.

Питанне тверезости, будучи по сути моральним питанням, не надається до політичного трактовання; до тверезости народа силою заставити не можна. Хто пробує се зробити, сей для виконування такої постанови буде змушений вживати більшого лиха, як є пянство. Знoваж се, є піддержуваннем пянства крутими способами. В таку скруту кладе Америку закон, ухвалений загорілцями.

ПАТРІЯ ЧИ ЕКЛЄЗІЯ?

(„Вітчина чи церква" — передрук з Літературно-Наукового Вістника).

(Продовженнє)

Візьмім приклади. Церква осуджує поділ церкви від держави, але в півн. Америці на пр., ніодин патріот-католик не буде обстоювати сю тезу. Де вихід? Вихід в праці власне сеї громадської думки, яка переконала Ватикан мимо п. LV Сілябуса, що теперішний стан — відділеної від держави церкви — є законний і не заслугує осуду. Другий приклад: Деякі чини чернецькі бельгійські, основані за границею, яким — з вибухом війни — позволили там лишитися, всеж вернули швидче до країни для сповнення своєї військової повинности. Через що? Через те, що не хотіли стрінутися з осудом своїх співгорожан, колиб поступили інакше. Знов — колізію між формальною постановою і життєвою конечністю розвязано завдяки громадській думці. Таких прикладів можна навести більше. Ні „патрія", ні „еклезія" на тім не потерпіли.

Подібно в церкві православній. Хто, як не громадська думка, спонукав російського патріота і ворога України архиепископа київського Антонія виголосити привітну промову на отворенню українського університету в Київі у 1918 році в присутности гетьмана? Хто, як не громадська думка вплинула на митрополита Діонізія поробити деякі уступки в цілях наближення церковної організації і обряду до (української) пастви? Все та сама громадська думка! І коли в супровіднім папері митрополита до Архипастирської відозви говориться, що „в тих парафіях, де **досі не порушувалося питання** про богослужебну мову, богослуження повинно відправлятися **церковно-славянською мовою**",*) — то хіба не вказував сим Його Блаженство сам шляху, яким на Волині осягається синтеза вимогів церкви і патріотизму?

Хто хоче осягнути щось, мусить „порушити питання", порушити громадську думку.

Не значить се, що громадська думка мусить нехтувати формами, лиш виступати проти мішання „Божого" з чужим патріотизмом, проти абсенеізму церковної ґієрархії в справах „дочасних", проти ігнорованя потреб того національного колективу, серед якого церква істнує. Тоді лише знайдеться й синтеза між нацією і церквою, тоді лише паства „сентіре кум еклезія", як се є в Польщі, в Бельгії. І-накщеж ні. Святий Касян, що боявся ризи сеї забрукати, помагаючи селянинові з багна вилізти, не є на дуже популярний: раз на чотири роки згадує його й сама церква... А церква? Невжеж вона має здатися на змінні впливи громадської думки? Ні, але коли за „партійними комітетами", не хочеться бачити нації; коли з двох „рацій", — національної а тої, „яку приписує кождочасний уряд" вибирається, яко „ближчу" останню (Н. Зоря, ч. 73) — то тут нема вже ані з ким, ані про що говорити...

Церква повинна до громадської думки прислухуватися, але йти за своїми авторитетами. І тут треба отверто визнати те, що не вагалися визнавати навіть найсвітліші уми серед східної церкви (В. Соловьов, В. Розанов та ин.): що духа активного християнства можна шукати лише в церкві західній. Авторитетною стане тільки та церква, яка перейметься **активним духом** західного християнства (не його формою!); не духом клерикалізму (дрібничкової опіки світського життя), а — уживаючи терміну Гюї Гранда — церковним імперіялізмом, який є виявом і сили, її післанництва, доказом її активности і життєвости, який найкраще втілився в науці Мерсіє, що так блискучо єднала в собі ідею нації з ідеєю церкви...

Сим духом (а не духом „Н. Зорі") натхнена, могла би церква бути творчим чинником в суспільности. Вона могла би повчати занархізованy громаду про те, як мають бути вирішені великі проблеми, що знов встали перед нами: як управильнити відношення між одиницею і загалом, як жити з вічно піднесеним колом, не розпачаючи; як годити любов до людей з любовю до ідеї, що стоїть над людьми; як боронити те „вічне", що стоїть над „дочасним", уске ад мортем; як розвязувати дилему християнської покори і кари за зло; як ніколи не угинатися перед силою і вірити в караючий меч справедливости. Така невгаваюча праця булаб відгомоном тої, що її провадила церква колись, формуючи з банд варварів, що залляли Европу — карне суспільство, готове для ідеї на такі велитенські зусилля, як хрестові походи, коли кувала душу того, хто є знаний під імям „гомо европеюс".

Така праця булаб важнішою від суперечок про форми культу, чи про ту чи иншу вимову старих текстів... „Бог зробив вам ласку — казав Мерсіє — цитуючи псалмиста — дати жити в найтрагічнішу добу нашої історії. Викуйтеж собі мужню душу і відважне серце!" Якраз сього бракує нам, бо мужня душа не боїться великих перешкод, а відважне серце вміє поставити і рішати питання про суть, годячи дрібницями. Реасумуючи скажу: оздоровлення церкви прийде не через вузький церковний абсентеізм, який гордить „ринком" та забуває, що церква не є лиш божа, а й людська установа, яка ділає серед людської спільноти. Се оздоровлення прийде й не через пересадне підкреслення „людського" характеру церкви, яке забуває на її суто-церковну місію. Воно прийде не від фанатиків форми, але від тих, що знайдуть синтезу „вічного" з „дочасним", що прислухуватимуться до громадської думки свого національного колектива, що шукатимуть взірців в твердім дусі заходу, який не знає — як казав кардинал — „перечулености слабих душ" і „зжінчілих терпеламентів".

Ми дійсно переживаємо трагічну добу нашої історії. Добу, що висунула хмару проблем, що як Сфінкс зіжруть нас, коли їх не розвяжемо. Проблеми: гуманність і відстоювання себе, інтернаціоналізм — і націоналізм, всесвітянство — і право на життя. Маса апостолів крутиться серед нашої нації, що в імя світлих фраз готують їй руїну; щоби їсі витвори нашої стихії — в культурі, політиці, релігійним життю — зробити філіями чужої („для домашнього обіходу"). Все зсунулося з свого місця і ніхто не знаходить провідної зв'язди. І ось в сій анархії понять та ідей церква моглаби відіграти велику ролю, ролю того, хто знов „поставить все на своє місце", знайде новий регулятор життя, дасть йому новий ентузіязм.

Сю місію може сповнити церква, коли захоче зрозуміти, що має сповняти її серед даного колективу, який обіймається великим словом „патрія".

Колиж ні, коли в нас далі ще марно тратитимуть час в формальних диспутах, то чи не станеться з нами так, як з тими софістами Греками, що диспутували про славу гори Табор, коли Магомет вчвалював браму столиці, щоби на св. Софії застромити знак півмісяця...

(Конець)

*) Украін. Громада, Луцьк, ч. 37.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

РОЛЯ МАТЕРІ В ДОМАШНЬОМУ ВИХОВАННЮ.

В нашому культурному житю маємо чотири виховавчі інституції: родина, школа, церква і саме життя. Та найважнійшою виховавчою інституцією є родина.

Родинне або домашнє виховання є найголовнійшою частиною цілого виховання. Дім — це найбільша виховавча святиня, важнійша від школи, церкви, важнійша від самого життя. Чому? — Тому, що в домі дитина набуває того сильного фундаменту, на якому пізнійше школа, церква і саме життя провадять свої надбудови та все більше і більше нищать в людині чоловіка-звіря.

Хтож це будує оттой основний і тривкий фундамент в серці дитини?

Відповідь є лише одна — матір!

Матір це головний жрець тої святині і тому вона є важнійша і вартнійша від найліпшого учителя, від найкращого священика чи проповідника, вартнійша від найучепнійшого професора, вартнійша від самого життя. Батько в родинному вихованню грає ролю помічника. Він помагає матері витворити добрий і сильний характер, волю і дисципліну. В таких питаннях як виховання, почуття любови, краси, віри і Бога, батько грає ще підряднішу ролю. Це справа виключно матері.

Чомуж саме в домашньому вихованню головним чинником є мати, а не батько? Ніодна наука не дасть нам на це більш вичерпуючої відповіди від законів самої природи. Сама природа віддала сей обовязок в руки матері, наділивши її сильним інстинктом продовження роду, сильною любовю до дитини, лагідним характером і добрим серцем; наділила вона її всім тим, чого якраз потребує дитина. Дитина потребує в першій мірі любови і доброго чувства — в такій же мірі, як доброго повітря і молока матері. Статистичні дані стверджують, що в найкраще уряджених захистах умирає дітей два рази більше, як в найбільших родинах. Чому? — Бо там у захистах, побіч доброго уряджения, не вистарчає для дитини самого головного, а се — великої любови матері і її доброго серця, які є такі необхідні для життя дитини та її правильного розвитку.

Чи може батько замінити матір в домашньому вихованню дитини?

Безперечно не може! Природа не наділила мущину тими добрими внутрішними прикметами в такій мірі, як вона наділила женщину. У мущини бере перевагу розумово-практичний елемент над чуттєвим. Колиб мущина почав виховувати дитину згідно з його внутрішніми прикметами, то він виховав би розумну, сильну, енерґійну, хоробру, відважну, але кровожадну звірюку в людськім образі, а не людину. Лише матір здібна виховати людину в повному розумінню сего слова, защіпивши їй ще змалку почуття любови, краси, віри і Бога. Великий американський президент Линкольн сказав: „Все, що я маю в собі людського, було засіяне моєю доброю матірю, а зрощене школою, церквою і самим життям". Наша українська народна мудрість, підносячи велике значіння матері, уложила таку приповідку:

„Без матері дитина,
Як на жебраку свитина".

Кождий знає, яка на жебраку свитина — обдерта, полатана і брудна. — Такою є і дитина без виховання матері. Ось чому кличем родинного виховання було і мусить бути: матір, матір і ще раз матір! Яка мама — такі й діти: яка мама, таке і суспільство; яка мама — така і нація.

Мусимо признати, що наша українська мати не стоїть на високині свого призначення, і тому ми в свідками наших суспільних неладів і національних невдач. Конечно необхідністю є піднести нашу українську маму до висоти головного виховавчого чинника в родині. Так довго, поки ми не будемо мати доброї матері, нам не можна числити на світлу і багату будуччину, чи то тут чи в старому краю. Лише добра мама виховає нам таке покоління, яке здійснить до кінця всі наші національні і соціяльні завдання. Наш молодий, але сильний поет Евген Маланюк, в пориві поетичного натхнення, бачить остаточне здійснення нашого ідеалу через прихід Українського Месії, якого породить нам степова Марія. Висловлюючи сю думку, він наче молиться до української матері:

„Бо недаром, недаром весь
[степ кістками засіян
І на кождім хресті придо-
[рожнім розпято біль,
Чорноморським степам по-
[роди Степового Месію,
О матір рідних піль!"

В українській матері — вся наша будучність!

Г. Онищенко
з Блумфілд, Н. Дж.

НАДХОДЯЧІ ВИБОРИ.

За пару днів американські горожани підуть громадно до виборчих урн, щоб віддати свої голоси на кандидата на президента Злучених Держав, котрий після їх переконання найліпше надається на сей уряд. Кампанія передвиборча розгорілась надобре. оба кандидати на президента, а се Гувер і Смит предложили перед своїх виборців свої плятформи, оба кандидати переїзджають Америку здовж і поперек, виголошують промови, стараючись переконати виборців, чому вони повинні голосувати на него, а не на другого. Кандидат республиканської партії, Гувер, кладе найбільший натиск у своїх промовах до виборців на теперішний і будучий добробут краю, котрий його партія створила та досі держить. Не дасться заперечити, що за час режіму республиканської партії, за час управдання республиканських президентів, добробут в Америці стояв і стоїть на вищім щебли, як за режіму демократичної партії і демократичних часів. Не зашкодить пригадати часи демократичного президента Клівленда, щоб переконатися про сі факти. Ті часи безробіття, голоду і довгі лінії голодних робітників, їх жінок і дітий, стоячих цілими днями за ложкою лихої страви по індустріяльних містах, є в памяти неодного американського горожанина.

Тому кандидат республиканської партії, Гувер, кладе у своїх передвиборчих промовах найбільший натиск на сю справу та кличе до виборців голосувати на республиканську лісту і вибрати його, як кандидата тої партії, на президента, заявляючи, що коли він буде вибраний, робітник буде мати все працю, а його родина враз з ним буде чутися щасливою в сім краю, як і дотепер за часу режіму республиканської партії. Хто хоче отже, щоб сей стан в Америці задержався, той повинен голосувати на Гувера.

Республиканин.

CHILDREN OF THE MEMBERS OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION.

ASK YOUR FATHER TO INSURE YOU IN THE JUVENILE DEPARTMENT OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION. YOUR PARENTS WILL BE INSURED FOR ANY ACCIDENT TO YOU, AND YOU WILL RECEIVE THE UKRAINIAN JUVENILE MAGAZINE.

В. Будзиновський.

НА ДВА БОКИ.

(Історична повість).

(35)

— Дайте йому ще чарку меду! — Хмельницький приказав і з хусткою вийшов. В гардеробі знайшов папку Барабаша і покликав до себе найвірнішого джуру.

— Оксульбач, — каже до джури — найліпшого коня і гони вітром до Черкас, до Барабаша. Покажи Барабашисі сю хустку і сю шапку на знак, що ти посол від її мужа. Скажи їй, щоби дала тобі королівську грамоту, котру Барабаш привіз з Варшави. Коня лиши там і возьми свіжого Барабашевого, та вітром назад!

Джура відійшов, Хмельницький вернув до гостий. По хвили вийшли до Барабаша і на одним ліжку з ним поклали Карабиновича-Чаплінського додали полковника з Черкас. Ще не світало, а вже всі Ляхи, недолишки і непевні лежали мертвецькими пяні в ріжних комнатах просторого двора. Тверезі були тільки заговірники. Кричевський, про котрого жаден заговірник не знав, що й він їх товариш, сів на коня і відїхав до Чигирина. В дорозі розминувся з джурою, що вертав з Черкас. Хмельницький почув тупіт і вийшов на двір.

— Є, пане сотнику, — джура крикнув, добуваючи зза пазухи грамоту. — Добра?

— Тасама, — Хмельницький відповів, оглянувши грамоту. — Ти славно справився. За те дістанеш коня на власність. Вибери собі, котрого хочеш.

Хмельницький вернув до гостий, вже самих „своїх". Зав'в їх до комнати в крайнім крилі двора, розгорнув грамоту і подав Сомкови. Сомко прийшов її оком і подав Нечаєви. Нечай подав далі і так рона пішла з рук до рук, аж опинилася назад в руках Хмельницького.

— Як бачите, товариші, я не без успіху роблю на... два боки. З Татарином накладаю проти Ляха, з Ляхом проти Татарина. Ся грамота свідчить, що король з нами. За наші шаблі у війні з бусурмном не лищ хоче звернути нами давні привілеї, але й поширити їх. Се віддалоби панованне на Україні в руки, хоч під зверхництвом польського короля. Мабуть не його сила буде дати нам се, що обіцює, або хоч би приріка се сею грамотою. Але ми можемо мати силу взяти собі се, що стоїть в грамоті, бо за се король свого війска проти нас не вишле. В часі війни з бусурменом і шляхта не важилась би станути проти нас. Се булоби на случай, коли би ми з Ляхами пішли на Татарина. Колиж складеться так, що Татари піде з нами на Ляха, то повинно би скінчитися цілковитою волею України. Куди обернеться наша шабля нині ще годі вгадати... Всеж таки ся грамота, котра свідчить, які королівські наміри, і яка королівська воля, поможе нам скріпити боєву силу козацтва. В котрий бік вдарити, поміркуємо аж тоді, коли вже сильно станемо на ногах.

Пішла балачка шепотом, хоч тут були безпечні, бо господар стояв у дверях і пильнував, щоби не надійшов хто непокликаний. Порішили по стрічі Хмельницького з канцлером зійтися в більшім числі, щоби порадитися, що далі робити.

Позапивані проспалися і відїхали разом з тверезими. Чаплінський й не думав про балачку з Хмельницьким. Олени не силкувався побачити. Цілий був такий замараний тим, що в ночи зїв і випив, що бувби не важився показатися їй. Йому тепер не були в голові взагалі ніякі дівки. Коли дома прийшов назад до себе, знов став дожидати гуда від Олени, але туди не приходив.

Гуда не приходив, бо Олена, котра політикувала на два боки, таксамо як Хмельницький на два боки робив свою політику, не могла втягнути сотника в ту розмову, яку він сам заповів був. І тої роботи на два боки було у нього щораз більше, і його голова була так запрятана переговорами з заступниками короля та агітацією між козаками, що про ся домашні справи забув. Особлінські в імени короля напирав на него, щоби як найскорше зорґанізував великий наскок козаків на Крим. Хмельницький не відказувався і прирік зробити се, але, сказав, се не буде скорше як за рік, бо козаки ще не готові. Той рік був Хмельницькому потрібний на те, щоби перекопський бей і инші кримські мурзи мали час обробити нового хана, та щоби до тої пори король під напором нелицарської Польщі розпустив решту затяжків.

На Миколая був у Хмельницького також козак Оній. До заговірників не належав, бо Хмельницький не знав, чи на него можна покладатися. Але він мав таку сильну голову, що хоч пив найбільше і був добре підхмелений, всіх вицілував і плакав, з ніг таки не звалився. Такого, вже цілком нетямущого заговірники не боялися, отже при нім балакали. Але Оній, витверезившися, таки пригадав собі, що з рук до рук кружляла якась королівська грамота, що він сам цілував її, та що сотник балакав про якусь роботу на два боки. Зараз пішов до Чаплінського і що знав, те й розказав йому. Чаплінські силкувався вибодути з него щось більше, але Оній лиш здвигав рамінами.

— Не тямлю, бо я був такий пяний, що ну!

(Дальше буде)

На лавці в міськім огороді сидить чоловік із фляшкою горівки в руці. Надходить якась старша пані, сідає й собі на лавці, а по хвилі звертається до того чоловіка зі словами:

—То певно ваша одинока розрада, ця фляшка?

— Ні, пані, — відповідає тамтой — ще одну маю в кишені плаща.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Витинки з газет надіслав: гр. Стефан Курилак, Фінікс, Ви, Па.

Позір! Джерзи Сити і околиця! Позір!

ЗАХОДОМ УКР.-АМЕР. ДЕМОКРАТИЧНОГО КЛЮБУ,
при співучасти українського громадянства і українських Товариств, Братств і Сестриць в Джерзи Сити, Н. Дж.
відбудеться

В СУБОТУ, 27-ГО ЖОВТНЯ 1928 РОКУ

з нагоди надходячих виборів президента Злучених Держав

ЗАГАЛЬНЕ МАСОВЕ ВІЧЕ-ЗБОРИ

В CENTRAL HALL

571 Newark Avenue, Jersey City, N. J.

Початок о год. 7.30 вечером. Вступ вільний кождому.

ДОРОГІ РОДИМЦІ!

Комітет Українсько-Америк. Демократичного Клюбу отсим запрашає всіх Українців і Українки прибути на це ВІЧЕ, без огляду на особисті політичні переконання чи приналежности до ріжних братств, товариств чи сестриць нашої місцевости і околиць. Обставини так склалися, що живемо між ріжними народами тут в Америці і як инші так і ми, коли хочемо красше жити, коли хочемо, щоби нашим дітям жилося лучше ніж нам і коли хочемо, щоби з нами політичні партії числилися, то мусимо показати свою силу числом в організації політичній, якою є наш КЛЮБ, до котрого кождий і кожда повинні належати ради загального добробуту.

Найкраще показати свою силу перед американськими політиками можемо от на цім вічу. Ним більше число нас буде, тим краще для нашої цілої громади, без ріжниці, хто куди себе зачислює. Пару годин в суботу вечер посвятить для добра своєї громади й української справи взагалі. Цьогорічні вибори мають далеко більше значіння ніж колиненебудь попередньо. Вислід цеї політичної кампанії може бути рішаючим чинником у визвольній боротьбі дорогої нам нашої вітчини, української держави. Хто з нас не бажає бачити нашу вітчину вільною державою? Нема такої людини між нами. Тож приходіть на це віче зі знакомими, жінками та сусідами, без огляду на це, чи Ви вже голосуєте чи ні.

На цім вічу будуть промовляти визначні Американці, урядники й кандидати на уряди. Також запрошені українські бесідники, місцеві і з околиць. Вечер цей буде цікавий, поучаючий і корисний для всіх.

Сподіємося, що наші старання увінчаються успіхом, а цим нас заохотите до дальшої праці в нашій громаді взагалі. 249,51

ПОЗІР! — АРНОЛД, ПА., НЮ КЕНСІНГТОН, ПА., І ОКОЛИЦЯ!

УКРАЇНСЬКА ГР.-КАТОЛ. ПАРОХІЯ СВ. ВОЛОДИМИРА
В НЮ КЕНСІНГТОН, ПА.

влаштовує на спомин 10-літньої річниці 1-го листопада 1918, дня Воскресення Української Держави на українських землях бувшого австро-угорського забору

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 11-ГО ЛИСТОПАДА 1928 РОКУ
В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ В АРНОЛД, ПА.,
ріг 4-тої Евені і 14-тої улиці

з багатою і добірною програмою, котру виконають члени парох. хору.
Початок точно в годині 6-тій пополудни.
Вступ: 75 ц. в перших двох рядах; 50 ц. в решта кріслах.
ЧИСТИЙ ЗИСК ПРИЗНАЧЕНИЙ НА УКРАЇНСЬКІ ІНВАЛІДИ.
Рано по Службі Божій, точно в год. 12. в полудне відправиться ПАНАХИДА за полеглих героїв!

Українці! Своєю численною участю поможіть гідно відсвяткувати сю вазну памятку! 249,55,61

НЮАРК І ОКОЛИЦЯ! ВСІ НА ВІЧЕ! НЮАРК І ОКОЛИЦЯ!

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 28-ГО ЖОВТНЯ (ОСТ.) 1928 РОКУ
відбудеться

ВЕЛИКЕ ПОЛІТИЧНЕ ВІЧЕ

В ГАЛИ ПІД ЧИСЛОМ 249 COURT STREET, NEWARK, N. J.
Початок в годині 2-гій пополудни.
Будуть промовляти американські і українські бесідники.

Українці!

Коли нас, Українців, в Америці мало знають, то цьому вини ми самі, бо тримаємося далеко від активного політичного життя Америки, ховаємося по своїх національних шкаралущинах. Всі на віче! Покажім свою силу! Хай наші вороги не кепкують з нас! 250-1

Комітет.

УВАГА! УКРАЇНЦІ З ДІТРОЙТ І ГАМТРАМК, МИШ.! УВАГА!

Отсим повідомляється всіх Українців (котрі почуваються Українцями) міста Дітройт і Гамтрамк, Миш., що КОМІТЕТ ЗЛУЧЕНИХ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА, УКРАЇНСЬКИХ ПОЛІТИЧНИХ КЛЮБІВ ТА ІНШИХ УКРАЇНСЬКИХ БРАТСТВ ТА ТОВАРИСТВ МІСТ ДІТРОЙТ І ГАМТРАМК, МИШ.

устроює

В 10-ту РІЧНИЦЮ ПАДОЛИСТОВОГО СВЯТА

ВЕЛИЧАВИЙ СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ

на котрім виступить окрім українських хорів міста Дітройт і Гамтрамк також наш УКР. СЛАВНИЙ БАРІТОНОВИЙ СПІВАК З НЮ ЙОРКУ
добр. М. ЗАЗУЛЯК

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 11-ГО ЛИСТОПАДА 1928 РОКУ
В MACCABEES AUDITORIUM
ПІД Ч. 5057 WOODWARD AVENUE, ПОМІЖ WARREN і PUTNAM.

Дохід призначений на будову Дому Інвалідів в старім краю.

Вступ $1.00 для всіх. Початок 7.30

Програма цілого свята буде проголошена пізніше.

Поважані Родимці! З причини, що сего року припадає 10-та річниця проголошення нашої Української Держави, то ми всі Українці повинні відсвяткувати те свято разом спільними силами. В згаданий день, то є 11 падолиста також незабувайте прийти на концерт, де послухаєте М. Зазуляка, нашого українського баритона, а також покажете чужинцям, що ми, Українці, без ріжниці переконань та партій шануємо той святочний день і знаємо віддати честь та повагу нашим незабутним борцям за Неньку Україну та віддати їм з помочю до збудовання дому для тих нещасних інвалідів, котрі пролили кров за нашу вітчину в той час, як ми сиділи в хатах. Також своєю присутністю на концерті заманифестуємо перед визначними Американцями силу Українців міста Дітройт і Гамтрамк.

ЗА КОМІТЕТ:
Т. Михальчук, предс. І. Іванчук і Петрик, секретарі Форис, касієр.

УВАГА! БРУКЛИН, Н. Й., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

Заходом Укр. Аматорсько-Співацького Кружка при У. Н. Домі відограється народня драма в 5-ох діях, зі співами і танцями, М. Старицького,

ОЙ НЕ ХОДИ ГРИЦЮ ТА НА ВЕЧЕРНИЦІ!

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 28-го ЖОВТНЯ (OCTOBER) 1928 Р.
В УКРАЇНСЬКІМ НАР. ДОМІ, 101 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Початок в год. 4-тій попол. — Вступ для дорослих 65 цнт.; для дітий 10 цнт.

ПО ПРЕДСТАВЛЕННЮ БАЛЬ І ЗАБАВИ ДО ПІЗНОЇ НОЧІ.

Поважані Громадяни! Аматорсько-Співацький Кружок ставить добірними силами одну з найкращих драм „Ой не ходи Грицю, та на вечерниці", Згадана драма своїм змістом і грою з чудовими піснями захоплює і чарує кождого, не лишень Українців але і чужинців. Не оминіть же нагоди побачити цю улюблену всіми драму, котра довгі роки не була ставлена на бруклинській сцені. Комітет Кружка в надії, що штука буде відограна як найкраще і гладачів вдоволить. Після вистави буде БАЛЬ, на котрім при звуках укр. музики Ви зможете поплотитися в труді забавитись і повеселитись. Тож незабувайте за день 28-го жовтня! Приходіть самі і кличте знакомих, а всіх радо стріне — Комітет Амат.-Спів. Кружка. 249,51

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

СМИТ ЧИ ГУВЕР?

Читачі „Свободи" належать до ріжних американських партій, але більшість з них належить цілком певно до демократичної або республиканської партії. І тому я думаю, що як один так другі можуть цілком свобідно висказувати на сторінках нашого часопису свої думки щодо президіяльних кандидатів. Це мало би навіть ще й таку користь, що наші люде цікавилися би більше американським життям. А це конечне. Живемо на тій землі і більшість з нас вже тут помре. Тут і остануть роджені на тій землі діти. Тож судьба того краю повинна бути нам на серці. А і до значіння зможемо прийти тут тільки тоді, коли будемо більш зацікавлені тутешніми справами, коли будемо навязувати чимраз кращі звязки з політичними американськими чинниками. А навязувати треба вже тепер, коли йде мік обома партіями боротьба о владу.

Я думаю, що ми як американські горожани можемо помогти багато і старому краєви, коли при владі буде та партія, від якої така поміч може прийти.

Герберт Гувер, кандидат республиканської партії відомий з того, що кормив голодуючих в Европі. Відомо, що найбільше натерпівся від голоду наш нарід на Україні, бо там кипіла найдовше боротьба. Але я не чув, щоби Гувер де говорив про голодуючу Україну, а все згадував тільки про Росію. Він сидів в Европі і не чув нічого про 40-міліоновий український нарід, що боровся за свободу. Він не знав нічого про Українців, чи не хотів знати, а знав Росію. Він не знав нічого і про Українців під Польщею, а знав тільки Польщу.

До республиканського правительства в Вашингтоні ми засилали звідси тисячі ріжних письм і протестів, але цей уряд не зробив нічого, щоби облекшити долю нашим братам в старім краю. Він затвердив рішення Ради Амбасадорів, яким прилучено Галичину до Польщі. Він не відозвався на всі ті знущання, яких допускався і досі допускається польський окупант на наших браттях.

Правда, що Вилсон збудував Польщу і скривдив Українців. Але саме це надає нам право вимагати від демократичної адміністрації, щоби вона направила це лихо. Республиканці вже показали, що нічого тут не вдіють. Може і демократи підуть тою самою дорогою. Але ведтаки нам лекше до них добиратися. У них Вилсон гейби свята особа. І вже з того згляду будуть вони натискати на Польщу, щоби не давала причини до українських протестів, бо ті протести звязані з іменем Вилсона. А Вилсон — як кажуть демократи, — хотів народи визволяти, а не поневолювати.

А. Мельник з Вестерлі, Р. Ай.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВІ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Дальші збірки на діточий шпиталик.

На руки п. М. Говиковичевої, делегатки Краєвого Товариства опіки над молодю, передали дальші жертви:

Ню Йорк, Н. Й.

Тов. ім. Шевченка $25.00; по $10.00: Др. Із. Сміт; Чорноморська Січ; по $5.00: А. Пасічник, Д. Бурдига, Т. Мартін; по $2.00: В. Старицький, І. Перчишин, П. Мира, Н. Близнак; по $1.00: І. Гринік, Я. Тарас, Я. Марчак, М. Павук, Н. Перчишин, В. Мельниця, П. Приступа, М. Вареница, І. Тхорик, М. Кирич, В. Касин, П. Кучма, І. Зелізняк, А. Колтун, К. Стасюк, М. Тончак, Морза, Я. Мандзій, Коцай, К. Гупалова, Олійник, Гвич, Бунда, Періг, М. Белців, Олексин, В. Веньгер, І. Вальчук, Угорчак, М. Кобзістий, Новак, Дячух, Яремчук, Д. Кучкудівна, М. Кізима, Е. Дубрів, Д. Сметанюк, Д. Кирста, М. Костів, А. Куликовець, Ю. Муращук, А. Мартинів; З. Куць 50 ц. Дрібні датки $5.60. — Разом $25.60.

Укр. кат. церква Сошествія св. Духа, Бруклин, Н. Й.:

О. сов. Лотович $10.00; І. Балко $5.00; В. Шийка $1.00; по $1.00: П. Лотович, Д. М. Тихий, І. Балко (Стефана), Н. Допурин, Гр. Саламін, В. Когут, М. Саварин, В. Мисик, П. Заверуха, Т. Маркевич, Гр. Чуба, М. Завалюк, Дм. Маславський, М. Рудницька; М. Якимів, А. Тижник, А. Череп, М. Когульна, М. Сорока, М. Цюпа, А. Макух, М. Гуляк, К. Довгун, Т. Корста, В. Малкуш, С. Щутяк, Д. Білик, М. Федас, Ст. Тижник, В. Савіцький, Й. Каштанюк, П. Онищкевич, І. Тимчишин, К. Комаринець, І. Возьний, Г. Каштанюк, В. Шеремета, Т. Карпюк, Т. Ващишин, П. Гевко, Л. Жур, Заблоцький, С. Гібер, П. Дацків, Г. Бардак, І. Забарський, І. Балко, В. Гнат, П. Феденко, А. Мартинів, Е. Дубрів, Д. Сметанюк, Д. Кирста, М. Костів, А. Куликовець. Дрібні жертви $14.10. Разом $63.10.

Збірка в каплиці св. Николая в Саут Бруклин, Н. Й.:

По $1.00: М. Чернюк, М. Рибак, М. Кордияка, В. Демич, М. Дзюрка, П. Ставничий, Ф. Семашик, І. Блажків, Гр. Данильчак, І. Хожевчук, І. Петровський, П. Чопойдало, Л. Дибак, К. Стахів, А. Вальторна, М. Крупа, П. Кучер, Т. Кавара, П. Бабухівська, М. Вілицишин, А. Либа, К. Курлятович, К. Хомяк, К. Рибак. Дрібними $3.35. Разом $27.35.

Збірка в презбітеріянській церкві в Нюарку: $65.20.

Збірка в Укр. кат. церкві в Понвєрс, Н. Й.: $81.00.

НЮАРК, Н. ДЖ.

Дальші жертви на Рідну Школу.

По славнім вічу, на якім зібрано на Рідну Школу $701, зложили на руки вічевого комітету дальші жертви:

По $1: О. Паньків; І. Паньків; по 50 цнт.: О. Присяжний, І. Біоус, Г. Відзимок, А. Гентус, К. Кодзолка, В. Чуй, А. Самійло, П. Кецко, Й. Ковальський, Дж. Канедо, Дж. Ферейрос; по 25 цнт.: С. Ферр, І. Гарак, С. Шуляк, А. Фещук, Т. Колодій, Де-Брік Брюсель. Разом зложено $726.25.

НОВИНА! ПЕРШИЙ РАЗ В АМЕРИЦІ! НОВИНА!

УКРАЇНСЬКА ФІЛЬМОВА ДРАМА В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ

ТАРАС БУЛЬБА

Історична драма із запорожського життя

В драмі беруть участь поверх 6,000 осіб.

ВИСТАВИ ВІДБУВАЮТЬСЯ В СЛІДУЮЧИХ МІСЦЕВОСТЯХ:

NEW YORK, N. Y.
В НЕДІЛЮ, 28. ЖОВТНЯ 1928
(Sunday, October 28, 1928)
В ГАЛІ УКР. ПРАВОСЛ. ЦЕРКВИ, 334 EAST 14th STREET.
Початок в годині 7-мій вечером.

CHESTER, PA.
В НЕДІЛЮ, 11. ПАДОЛИСТА
(Sunday, November 11, 1928)
В LYRIC THEATRE
Перша вистава в годині 3-тій попол., друга і трета вистава в год. 5-ій та 7-ій вечером.

OLYPHANT, PA.
В ПОНЕД., 12. ПАДОЛИСТА
(Monday, November 12, 1928)
В АВДІТОРІЮМ УКР. ШКОЛИ.
Перша вистава в год. 6-тій, друга вистава в годині 8-ій вечером.

SCRANTON, PA.
В СУБОТУ, 17. ПАДОЛИСТА
(Saturday, November 17, 1928)
В ГАЛІ Y. M. C. A., 419 Mulberry St.
Перша вистава в год. 7-мій вечером, друга вистава в год. 9-тій вечером.

WILKES BARRE, PA.
В НЕДІЛЮ, 18. ПАДОЛИСТА
Sunday, November 18, 1928)
Місце вистави подасться пізніше.

BINGHAMPTON, N. Y.
В СУБОТУ, 24. ПАДОЛИСТА
(Saturday, November 24, 1928)
Місце вистави подасться пізніше.

NORTHAMPTON, PA.
В НЕДІЛЮ, 25. ПАДОЛИСТА
(Sunday, November 25, 1928)
В LYRIC THEATRE.
Перша вистава в год. 7-мій вечером, друга вистава в год. 9-тій вечером.

ALLENTOWN, PA.
В НЕДІЛЮ, 2. ГРУДНЯ, 1928
(Sunday, December 2, 1928)
Місце вистави подасться пізніше.

PHILADELPHIA, PA.
В СУБОТУ, 8. ГРУДНЯ, 1928
(Saturday, December 8, 1928)
В УКР. ГАЛІ, 847 N. Franklin, St.
Перша вистава в год. 5-тій вечером, друга вистава в год. 8-мій вечером.

ПЕРШИЙ РАЗ В АМЕРИЦІ МОЖНА БУДЕ БАЧИТИ ФІЛЬМОВУ ДРАМУ ПІД ЗАГОЛОВКОМ „ТАРАС БУЛЬБА", сфільмована після повісти тої самої назви, славного письменника Миколи Гоголя.

Ця драма від початку до самого кінця є переплетена захоплюючими сценами. В цих живих образах представлено, як відбувалась наука в українських школах 17-го століття, як гостинно-забавлялись козаки в мирний час. Дальше слідують чудові сцени з Запорожської Січи. Відтак і війна з Поляками, — дивитись на цю — як мороз по тілі пробіг; в цій війні можна бачити, як кремезні предки-козаки січуть Ляхів на капусту, избувають їх у воду, як соломині стіпки. Ніхто в світі не дорівняв козакам в їх воєнім ремеслі. Воювали і гинули по геройськи з усміхом на лиці. Зрадників карали немилосердно. На такім тлі розвиваються трагічні події Тараса Бульби і його сина Остапа та Андрія. За любов до панночки-ляшки Андрій зрадив козаків. Тупими очима дивиться Тарас на несподіваного зрадника. На ізповорушім лиці Тараса відбивається велика розпуха. В його серці розгорілась страшна-пекольна боротьба. Перед собою він має свого рідного сина-зрадника — за собою він має тяжко здобуту геройську славу й пошану у своїх товаришів-козаків. Козацька честь перемагає — батько вбиває сина. Старший син Остап зганчив серед тяжких мук в руках Поляків. А самого Тараса спалили Ляхи живцем. Оттак то гинули наші предки за самостійність УКРАЇНИ. 245

Вистави влаштовуємо на спілку з місцевими громадами. Чистий дохід іде пів-на-пів. Свою половину громада може призначити на яку будь народню ціль.

Просимо писати за інформаціями на слідуючу адресу:

JACENTY & PANKIW, 586 GROVE STREET, IRVINGTON, N. J.

ПОЗІР! БАЙОН, Н. ДЖ.! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ КОРПОРАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО ДОМУ В БАЙОН
устроюється

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

в користь Українського Робітничого Дому в Байон, Н. Дж.

В СУБОТУ, 27. ЖОВТНЯ 1928
В ГАЛІ ГУПЕР КУПЕР,
94-96 Іст 22. вул. Байон, Н. Дж.
Початок в год. 5-ій вечером.
Вступ 50 центів.

Запрошується всіх байонських Українців провести з нами весело цей вечер, за що ручить 250-1

Комітет.

НЮ ЙОРК! БОРОТЬБА НЮ ЙОРК!

ІВАНА

ЗАЛІЗНЯКА

великого українського силача
— проти —

ФРЕДА МАЄРСА

великого еврейського силача.

Боротьба до побіди.

ВЛАДЕК ЗБИШКО
— проти —
РОККО

РЕНАТО ГАРДІНІ проти **ФРАНКА БРУНО**
ДОМІНІГОЗ проти **РОДЖЕРС. ТКАЧЕВ** проти **СУЛЛИВАН.**

В ПОНЕДІЛОК, ДНЯ 29-ГО ЖОВТНЯ 1928 РОКУ
В СТАР КАСИНО, 107 вул. І Лексінгтон Ав., НЮ ЙОРК, Н. Й
ПОЧАТОК 8.15 ВЕЧЕРОМ.

Дороговказ: Брати 3-тої Евені елевєйтор до 106-вул., або Лексінгтон Ев. собвей до 104 вул. 249,51-2

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й. УВАГА!

ЗАХОДОМ СОЮЗА УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ, ПРИ ДОПОМОЗІ УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО КЛЮБУ В НЮ ЙОРКУ ТА ПРИ УЧАСТІ ЗНАМЕНИТОГО БАСА, АРТИСТА ШІКАГОВСЬКОЇ, ФІЛАДЕЛФІЙСЬКОЇ І ВАШІНГТОНСЬКОЇ ОПЕРИ

Івана Стешенка

як рівнож при співучасти славного радянського композитора і пяниста професора ЯКОВА ФІШЕРМАНА
відбудеться

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 28-ГО ЖОВТНЯ (ОСТ.) 1928 РОКУ
Початок в годині 2-гій пополудні.

В УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ, 66-68 Іст 4-та вулиця, Ню Йорк, Н. Й.
Вступ 75 центів. Для дітей 15 центів.

ПРОГРАМА ІВАНА СТЕШЕНКА:

„Минають дні, минають ночі", слова Т. Шевченка, музика Б. Яременко.
„Коваль", слова Ф. Петрушенка, муз. Я. Степового.
„Ой кум до куми залицяєся", народня пісня, музика Я. Степового.

„Тепер я Турок, не козак", із „Запорожця за Дунаєм" „Бахчі", музика Мусоргського, перекл. М. Вороного.
„Семинарист", музика Мусоргського, переклад М. Вороного.
„Гей, ти, місто велике", слова Гаршовського, музика Я. Фішермана.
„Ей ухнем", робоча пісня з Волги.
„Ех ти доля, моя доля", сибірська революційна пісня.
„Балада Мефістофеля", музика Е. Бойто. І инші.

Професор ФІШЕРМАН виконає ряд композицій, як своїх власних, так і других модерних композиторів. Оперні цього виступить Український Робітничий Хор ім. Леонтовича під управою професора М. Гайворонського.

ДО ВІДОМА УКРАЇНЦЯМ, КОТРІ ЛЮБЛЯТЬ ТЕПЛО.

ЗБЛИЖАЄТЬСЯ ЗИМА, коли зимно немов пазурами обійме не одного й слідується випертри з нього дух, коли нема доброго українського кожуха, щоби загріла кров, котра мусить бути завсігди горяча, щоби поборола всяке лихо, а головно зимно.

Нині надіваний хоче стати Вам, Родимці, до помочі: Хоче одягнути Вас, жену і Ваших дітей у теплий кожух, у який Ви не будете боятися найнайлютіші зими, а навіть спати у цім кожусі на пішчнім бігуні.

Реальні ціни кожухи є по дуже умірковаїй ціні. Крім цего старанно вишичені, тяк, як вимагає нинішна пора.

Рішуч перероблюю старі кожухи на нові, модерні; фарбую на ріжні кольори, які хто хоче й любить, — і маю на складі готові до продажі від 100 кол. і більше.

Ласкаві замовлення прошу слати на нижщу адресу. Памятайте на шиде українське гасло: „СВІЙ ДО СВОГО".

233—

ГРИГОРІЙ КОВЕРДОВИЧ,

98 Ст. Маркс Плейз, Іст 8-ма вулиця, Ню Йорк, Н. Й.

До Америки

СПРОВАДЖУЄМО сейчас жінок, мужів і дітий навіть до тих, що НЕ МАЮТЬ ГОРОЖАНСЬКИХ ПАПЕРІВ.

ДОЛЯРИ посилаємо по зниженій ціні ПОСПІШНО і ТЕЛЕГРАФІЧНО і виплачуємо на послідній почті в краю.

АТЕСТАЦІЯ нотаріяльних документів та полагоджування СТАРОКРАЄВИХ СПРАВ. Контракти, повновласти, афідевіти, паспорти та перміти.

Продаємо ДОМИ, ФАРМИ, ЛОТИ та ріжні БИЗНЕСИ по дуже приступних цінах.

ВИШУКУЄМО назви кораблів і день приїзду до Америки.

Голоситься у всіх справах до нашого НОТАРІЯЛЬНОГО БЮРА по совісні поради та ретельну услугу. 137—

S. KOWBASNIUK

277 E. 10th STREET, (між 1-ою і Евню А), NEW YORK, N. Y.

ДО АМЕРИКИ! Без ріжниці, чи Ви є американським горожанином, чи ні, ваша жена і діти можуть приїхати до Америки. То саме відноситься до фармерських робітників. Продаємо шифкарти до всіх частей світа. Полагоджуємо всякі старокраєві і американські справи. Сповідуємо контракти купна і продажі, повновласти і т. п. Вишукуємо дати приїзду до Америки і назви кораблів.

ДОЛЯРИ

пересилаємо до краю почтою і телеграфічно по дешевій ціні.

ЛОТИ І ДОМИ

продаємо по дуже приступній ціні в першій українській оселі НОВА УКРАЇНА, Н. ДЖ.

Ви бажаєте нас наші? заходіть або пишіть до наших офісів:

THE GLOBE SERVICE CORPORATION

30 EAST 7th STREET — New York City.
329 SO. 4th STREET — Philadelphia, Pa.

Корпорація є під зарядом директорів Українців знаних тт. Теодора І. Гриця з Філадельфії і Василя Загаєвича з Ню Йорку.

ДВА НАЗВИСКА — ДВІ РЕПУТАЦІЇ

на які можете спуститися

Stromberg-Carlson

ПОДИВЛЯЮЧЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ РАДІО І СТАРА ЗВІСНА

European Phonograph Co.

ВДОВОЛЕННЕ ГАРАНТОВАНЕ

ЛЕГКІ СПЛАТИ — ОБСЛУГА ДАРОМ

Прийдіть і подивіться ТЕПЕР.

EUROPEAN PHONOGRAPH CO.

10th Street і Ave A.

New York City

Zonite

For pyorrhea

For prevention against gum infections, use Zonite, the new, powerful antiseptic. Also guards against colds, coughs and more serious diseases of nose and throat.

Полісмен у ночі бачить перед брамою дому пяного чоловіка, що лежить на землі і каже йому встати.

— Не м-о-о-ж-у! — каже заикуючись пяний.

— А де ви живете? Де ваша хата?

— Н-е з-н-а-ю!

— Але як називається, це чейже будете знати?

— Н-ні! А-де-припри-не-сіть те-ле-фо-ні-чну книжку і ви-та-йте всі ан-ре-ни, то я пр-и-га-да-ю со-бі сво-ю! — каже пяний.

ЗАЛІЗНЯК ПОВИНЕН БОРОТИСЬ З МАЄРСОМ.

Відкриття боротьби в Ню Йорку, яке відбудеться в понеділок, 29-го жовтня, в Стар Касіно, 107 вул. і Лексінтон Евеню, буде надто цікавим. Маєрс, відомий еврейський чемпіон, буде боротись з Залізняком на реванж до побіди. Як відомо, Залізняк побідив попередно Маєрса, але Маєрс тоді запротестував побіду і Залізняк згодився на реванж. Також буде цікавим виступ руського велитня М. Ткачева, який буде боротись з „ірляндським биком" Сулівавом. Гардіні також буде боротись з руським борцем Михайловим. Також буде боротись Еспанець Домінгоз з кавбоєм Роджерсом і Владек Збишко з Рокко. Без сумніву буде найцікавіша боротьба Залізняка.

1918 ВЕЛИКА ВИПРОДАЖ 1928

З нагоди 10-літного істнування Січового Базару через цілий місяць ЖОВТЕНЬ є велика випродаж:

РЕКОРДИ	20%	ЗВІЯКИ НА ПЯНО	20%
КНИЖКИ	25%	НОТИ	20%
ГРАМОФОНИ	20%	ПЯНА	25%
РАДІЯ ВСІХ КОМПІНІЙ			10%
МАШИНКИ (райрайтер) ДО ПИСАННЯ			10%
ФОНТАНОВІ ПЕРА ВСІХ ВИРОБІВ			15%

СПЕЦІЯЛЬНО ВІКТРОЛЯ 8-12, котрої ціна $225.00, продаємо за $150.00 і 10 рекордів в додатку.

ВІКТРОЛЯ 8-35, звичайна ціна $300.00, в нас $220.00

ВАМ оплатиться від нас купувати. Приїздіть з Ню Йорку і з поза Ню Йорку. Ми висилаємо фонографи до всіх місцевостий. Вас ні цента більше не коштує. Відвідайте нас, отворено кождого дня і в неділю. Пишіть за катальогами так: 237—

SURMA BOOK & MUSIC CO. (СІЧОВИЙ БАЗАР),
103 AVENUE A, NEW YORK, N. Y.

ВАМ ОПЛАТИТЬСЯ РОБИТИ З НАМИ ІНТЕРЕС. — ЧОМУ?

Columbia

БО МИ Є ТОЧНІ, УСЛУЖНІ І МАЄМО НАЙБІЛЬШИЙ

ВИБІР РЕКОРДІВ

НОВІ УКРАЇНСЬКІ КОЛЮМБІЯ РЕКОРДИ

10" 75 ц.
СВЯЩ. О. М. МАРУНЧАК, тенор.
27147F (Помаріла наша доля, (Ой не забудь).
УКРАЇНСЬКА ОРКЕСТРА ПЕТРА РОСАЛІЯ
27148F (Посміхоха, тропак. (Жидівочка на селі.
ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ І НАША РОЗА КРАСНОВСЬКА, з акомпаніяментом орхестри.
27149F (Вдовиця, (Старий як малий.
ПЕТРО ОРДИНСЬКИЙ, барітон, з акомпаніяментом орхестри.
27150F (Ой, і не гаразд Запорожці, (Ой, бре море, бре.
ЧАРЛЇС МАГНАНТЕ, гармоніст.
12087F (Моя Флоренція, вальц, (Прекрасні дні, вальц.
ВОЛОДИМИР ДІЛОВ, бас, з акомп. орхестри.
27141F (Ой, щось дуже загулявся (Тепер я Турок не козак
ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ, барітон, з акомп. орхестри.
27142F (Добиткався (Вот ду ю сей?
УКРАЇНСЬКА ОРКЕСТРА ПАВЛА ГУМЕНЮКА.
Барітон: Евген Жуковський, Сопрано: Наша Роза Красновська.
27143F (Кума з міста Ішла (Танець мого кума
ЧАРЛЇС МАГНАНТЕ, гармоніста
12082F (Русський Вальс (Дві гітари
ОРХЕСТРА СЕРЕБРОВА
12081F (Прийшо поїзду (Польска Фрида
ГРУПОВА ОРХЕСТРА
12080F (Долорес Вальс (Американ Патроль
12" $1.25
РУССЬКА НОВОМОДНА ОРХЕСТРА.
59048F (Вітрове Весілля, вальс (На фалях дунаю, вальс

ПЕТРО ОРДИНСЬКИЙ, барітон з акомп. орхестри.
27151F (Гей гук, мати, гук, нар. пісня (Розійшлися круги берзжечки
ЕВГ. ЖУКОВСЬКИЙ, барітон, з акомп. орхестри.
27152F (Азнаур, я бом, (Стація „Зимна вода"
МАРУНЧАК, тенор, з акомп. орхест.
27153F (Ой не стелися хрещатий барвінку, (Журок моя, журо.
ОРХЕСТРА ПАВЛА ГУМЕНЮКА.
27154F (Спросини, часть 1. і II.
70011F (Вертеп, різдвяна пісня, (в двох частях.
70012F (Лемківське Весілля, в двох (частях.

ДОБРЕ ПРОДАЮЧІСЯ, ПОПЕРЕДНО ВИДАНІ РЕКОРДИ:

10" 75 ц.
САЛЬОМЕЯ КРУШЕЛЬНИЦЬКА, сопрано, з акомп. орхестри.
27132F (Вівці мої, вівці, паст: пісня (Через сад виноград
27133F (Ой, де ти ідеш, де ти поїдеш (Ой летіли білі гуси
ПЕТРО ОРДИНСЬКИЙ, барітон з акомп. орхестри.
27135F (Віє Вітер (Дудка про Мороженка
УКРАЇНСЬКА ОРХЕСТРА ПАВЛА ГУМЕНЮКА.
Сопрано: Наша Роза Красновська.
27136F (Сенкруха бе і плакати не дає (Кум до куми, Евген Жуковський.
Д. МЕДОВИЙ, тенор, З АКОМП.
10" 75 ц. ОРХЕСТРИ.
27144F (Зажурився чоловік (І шумить і гуде
УКРАЇНСЬКА ОРХЕСТРА ПЕТРА РОСАЛИ.
27145F (Трембулянка, танець (Чабарашка, танець
ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ І НАША РОЗА КРАСНОВСЬКА.
27146F (Жінка в небі, часть 1. (Жінка в небі, часть 2.

Жадайте повного катальога українських і російських рекордів. Пишіть або приходіть до нас. Пришліть спис рекордів, котрі хочете, а ми сейчас вишлемо їх вам за посліплатою (С. О. D.). Всі замовлення виконуємо скоро і ретельно. 110—

UKRAINIAN AMERICAN RECORD CO.,
86 SECOND AVE., близько 5-тої ул., NEW YORK CITY
ФІЛІЯ: 2 WEST 32nd STREET, коло 5th Avenue, NEW YORK, N. Y.
ОТВОРЕНО ЦІЛИЙ ДЕНЬ І ВЕЧЕРАМИ.

Не має тоалети. — Сподіємося, що пані прийдуть на наш союзний баль.

— Сумніваюся, не маю що надягнути на себе.

— Коли так, то прошу прийти на наш костюмовий баль.

ПРОФЕСОР **Ю. КИРИЧЕНКО** ОТВОРИВ МУЗИЧНЕ

СТУДІО

Співу (Соло), Теорії Музики, Композиції і Дірігентури.

235 E. 12th ST., NEW YORK CITY.
Між 2-гою а 3-тою Евню.

DR. M. SMITH

переніс свій офіс під число

67 EAST 7th STREET
NEW YORK CITY.
TEL. ORCHARD 6072.

МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

успішно лічені модерними методами.

Острі хронічні недомагання, нервові хороби, шкірні, кровні, нарости, ревматизм, хороби носа, горла, грудий, хороби молодукові, нирковi, кишок, сьпітниця, лумбаго, невральгія, цілковите ослаблення. Я вомогу вам. Тисячі мущин і женщин успішно вилічені. Мої ціни дуже приступні.

Поради і оглядини даром.

DR. ZINS

Спеціяліст. Остов. 28 літ.

110 EAST 16th ST. N. Y.

межи 4th Ave. & Irvington Pl.
Денно 9—8 веч. Неділі: 9—4 попол.

АКУШЕРКА-МАСАЖИСТКА

Житомирського заведення акушерки Київського Зайцевського шпиталя.

B. E. SHMULENSON,
271 E. Broadway, 1st fl., New York.
Tel. Orchard 8121
ПОРАДИ І ПОМІЧ.

ДОКТОР

В ФОРМІ ЛІЧНИЧОЇ ГЕРБАТИ ЗА ДОЛЯРА.

Чому маєте тратити і тратити гроші, коли наша ЛІЧНИЧА ГЕРБАТА є в моєму вимучнім від всіх хорошо.

Недуги жолудка, нестравність, біль голови, безсонність, нервовість, безсилість і інші услужають по умовах нашої ЛІЧНИЧОЇ ГЕРБАТИ.

ЗАТВЕРДЖЕННЄ УСТУПАЄ.

Дошуть до замовлення долярів, а ми вишлемо Вам відповідно ЦІЛА СТРИЛ ЛІЧНИЧОЇ ГЕРБАТУ. 129

CHARLES BUSH & CO.
1307 East 18th Street, New York, N. Y.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ПОШУКУЮ свого брата Гриця Яценкевич, родом з села Стажка, п. Мостиська, Гал. Перед війною прибув в Jersey City, N. J. Пошукую його у важній справі судовій. Хто про него знав, або він сам, прошу зголоситися до мого сестри на адресу: MARIA JARENKEWICZ, ул. Ковна, Winna gora, szerokі jany. Przemysl, Galicia.

НА ПРОДАЖ 2-ярова курчина ферма, 40 акрів, 6 кімнат, електрика, 2 курники на тисячу курий, близько міста. Ціна $3,000, готівкою $1,000 і полосится до 248-1

DANIEL F. HATTA,
R. F. D. 2, Box 89, Flemington, N. J.

70 СТІННИХ КАЛЕНДАРІВ вийшло з друку на 1929. Один за 30 цент. за 2 долара. Агентам і шторникам на наклади 3 доларів, виплеєм 1 штук окремих календарів. Пишіть машим катальогом:

ROBITNYCHA KNYHARNIA,
Sta. D, Box 182, New York, N. Y.

СЕРЕДНЮ віку женщина шукує партнера до кафетерії, дуже добрий бізнес; або продасть цілковито чинить тяжнево бізнесу на $400 і $2,000, готівкою $1,000.

Голоситись під ч.
17 ST. MARK'S PL., NEW YORK CITY.

АГЕНТИ — Ми започатковуємо вас в бізнесі і помаємо щоб вам успішно мало. Потреба ні капіталу ні знання. Вільні хвилі або весь час. Можете заробити $50—$100 тижнево. Пишіть Mahon Products, 1 Broadway, New York. 210

ВАМ ОПЛАТИТЬСЯ мати в хаті добрий фонограф і получчи українські рекордри тому, що будете мати добру музику й не ставнені задоволені так само, як наші клієнтами, що покупили в нас фонографи і купують рекорди. Тому, приїздіть або пишіть впрост до

УКРАЇНСЬКОГО БАЗАРУ,
47 Beacon Street, Newark, N. J.

Українські стінні календарі на 1929 вже маємо і продаємо для продавців і бізнесменів, великий пуст. 227—

ПАТЕНТИ

BRYANT AND LOWRY

Registered Patent Attorneys,
310 VICTOR BUILDING,
WASHINGTON, D. C.

Пишіть по Описи і Шкіци та гарно ілюстровану Патентову Книжку. Обі висилаємо, на жадання, даром. Напишіть також над яким винаходом працюєте тепер і пришліть нам шкіц і опис до переглянення, щоб забезпечити ваші права сейчас.

Найбільші признання, умірковані ціни, скора обслуга, понад 25 літ практики. На наші запити відповідаємо даром.

ДО АМЕРИКИ

тепер можете спровадити свою жену і діти, не робить ріжниці, чи маєте папери чи ні. Ми вам поможемо. Посилаємо гроші до краю в долярах, полагоджуємо краєві справи, продаємо доми і фарми і полагоджуємо всі инші справи. В кождій справі вдавайтеся до своєї української інституції. Наш маєтоток і наша пятнайцятьлітна обслуга є ваша запорука. Пишіть по інформації: 205—

American Ukrainian Bureau, Inc.
322 North 8th St., Phila., Pa.
АНТІН ПАШУК, през.

АДВОКАТ

Б. ПЕЛЕХОВИЧ

2500 WEST CHICAGO AVENUE,
CHICAGO, ILL.

Практикує у всіх судах; займається переглядженем абстракти; виготовлює контракти купна і продажі; перепроваджує спадкові справи; полагоджує старокраєві патентові і прочі справи. 191—

СТЕФАН І. ЄВУСЯК
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

Обслуга нічна і денна. Достарчується автомобілі на всякі хрестини і другі оказії. Уділяється до свого!

ОФІСИ:
77 Morris St., Jersey City, N.J.
Tel. Montgomery 1745
45 Prospect Av., Bayonne, N.J.
Telephone 540

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В ВІКОНЦІ, БРУКЛІН, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.

129 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568

ВЖЕ НЕ ТРЕБА

ЗВЕРТАТИСЯ ЗА УКРАЇНСЬКИМИ КНИЖКАМИ ПООДИНОКО ДО РІЖНИХ ВИДАВНИЦТВ, БО НАША КНИГАРНЯ МАЄ У СЕБЕ НА СКЛАДІ УСІ СТАРОКРАЄВІ І ЗАКОРДОННІ ВИДАННЯ.

ЖАДАЙТЕ БЕЗПЛАТНО

СПИСКУ НАШИХ КНИЖОК, НОТ, ОБРАЗІВ, ПОРТРЕТІВ, ЛИСТІВОК, УКРАЇНСЬКИХ ТОВАРИСЬКИХ ВІДЗНАК.

КОЖДОМУ ДАРОМ

ХТО ЗАКУПИТЬ У НАС ХОЧ ЗА НАЙМЕНШУ СУМУ КНИЖОК, ДАЄМО ДАРОМ ПРЕМІЮ ЯК КНИЖКИ, ПОРТРЕТИ, МАПИ І ЛИСТІВКИ.

АДРЕСУЙТЕ:

UKRAINIAN BOOKSELLER
TEODOR SAWULA Wien I. Riemergasse 2.
Austria, Europa.